

N **SE** **WORK** HUNGARY

SZABÁLYZAT
2024

TARTALOMJEGYZÉK

Bevezetés	3
Miről szól ez a sport?	3
A keresendő szagok	3
A keresés ágazatai	3
A keresés nehézségi szintjei az ágazatokon belül	3
1. Általános információk	3
1.1 Kutya	3
1.2 Felvezető	4
1.3 Felszerelés	4
1.4 Viselkedési kódex	5
2. A keresés általános feltételei	5
2.1 A keresési terület tulajdonságai	5
2.2 A keresési terület környezete	6
2.3 A szagminták előkészítése, tárolása és elrejtése	7
2.4 Jelzések	8
2.5 Jutalmazás és megerősítés	9
2.7 Demo kutya	9
3. Ágazatok és azok specifikációi	11
3.1. Csomagátvizsgálás ágazat	11
3.2. Beltéri keresés ágazat	13
3.3. Kültéri keresés ágazat	15
3.4. Elásott keresés ágazat	17
3.5. Detektív ágazat	20
4. Pontozás és hibák	21
5. Szintlépés, helyezések, díjazás, címek megszerzése	22
6. Versenyek szervezése	23
7. Bíró feladatai	24
SZÓSZEDET	24

Bevezetés

Miről szól ez a sport?

A Nose Work sportban a kutyák azon dolgoznak, hogy megtaláljanak bizonyos szagokat és ezt jelezzék a felvezetőjük felé. A keresés különböző környezetekben zajlik, és gyakran változó körülmények között. A szimatmunka pozitív, kihívásokkal teli aktivitás, amely lehetőséget ad a kutyáknak arra, hogy vidám, számukra izgalmas módon használják a legerősebb természetes képességüket.

A munka során a párosok egy keresési területet járnak be. A kutya a megmérettetés főszereplője – a felvezető csak szükség esetén irányítja a kutya munkáját, és ő jelzi a bírónak, ha a kutya megtalálta a szagot.

A keresendő szagok

1. Ánizs (*Pimpinella anisum*)
2. Szegfűszeg (*Eugenia caryophyllata*)
3. Ciprus (*Cupressus sempevirens*)
4. Vetiver (*Vetiveria Zizanoides*)

A kezdő szinten csak ánizs szagot kell keresni. A haladó szinten ánizst és/vagy szegfűszeg szagminta is lehet elrejtve. Profi szinten ánizst és/vagy szegfűszeget és/vagy ciprus is lehet a keresendő szagok között. A mester szinten mind a négy szagot használható.

A keresés ágazatai

1. Csomagátvizsgálás
2. Beltéri keresés
3. Kültéri keresés
4. Elásott keresés

A keresés nehézségi szintjei az ágazatokon belül

1. Kezdő
2. Haladó
3. Profi
4. Mester

1. Általános információk

1.1 Kutya

A Nose Work versenyek nyitottak minden kutyafajta és keverékek számára, ha a kutya betöltötte a 6 hónapos kort. A versenyen csak egészséges, minden kötelező védőoltással rendelkező kutyák vehetnek részt. A felvezető felelősséggel tartozik a kutyájáért és az általa okozott esetleges károkért a pályán és azon kívül is.

Tüzelő szukák versenyen nem indulhatnak.

Azokat a kutyákat, amelyek agresszív viselkedésükkel más kutyák vagy emberek biztonságát veszélyeztetik, a bíró vagy a szervező eltilthatja a versenytől.

1.2 Felvezető

A Nose Work versenyekre a felvezető 14 éves korától nevezhet (18 éves kor alatt szülő hozzájárulásával). A felvezető a pályán viselhet jutalomfalattartót, agility/kiképző szoknyát vagy kiképző mellényt, használhat klikkert és a találat után jutalmazhatja a kutyát. Jutalom lehet élelem vagy játék, de a jutalmazásnál figyelni kell arra, hogy a területen szag szennyeződés ne keletkezzen.

A felvezetők nem oszthatnak meg semmilyen információt a keresésről, pl. a rejtekhelyek helyéről, kivéve hogy sikeresek voltak-e vagy sem (pl. felfelé vagy lefelé tartott hüvelykujj), amíg az összes páros be nem fejezte a munkát az adott szinten. Még az ártatlan beszélgetés is nyomra vezetheti a felvezetőket a keresés körülményeiről és változtathatja a teljesítményükön. Amennyiben bárkit a keresés megbeszélésén kapnak, mielőtt mindenki befejezte a keresést, mindkét fél (beszélő és hallgató) "nem megfelelt" minősítést kap az adott szinten.

Emellett a szervezők döntése szerint a keresést megbeszélőket kizárhatják a megmérettetésből és a terület elhagyására kérhetik. A felvezetők felelnek azért, hogy bárki, aki a kíséretükben jelenik meg az eseményen, tisztában van a keresés megbeszélésének tilalmával. Bárkiért, aki nem vesz részt a megmérettetésben, és rajtakapják, hogy a keresést megbeszéli, mielőtt az adott szinten mindenki végzett, az a felvezető felel, aki őt az eseményre elhozta.

Mozgásában vagy más módon korlátozott felvezetők részére a bíró módosíthatja úgy a pályát, hogy az teljesíthető legyen számukra.

Kültéri keresésnél érdemes a várható időjárásnak és terep viszonyoknak megfelelően öltözni.

1.3 Felszerelés

Nose work eseményeken bőr, műanyag, szövet vagy ezekhez hasonló nyakörv, hám és póráz használható. A kutyán nem lehet elektromos, szöges vagy fojtó nyakörv a rendezvény területén.

A rendezvény egész területén minden kutya végig pórázon kell legyen, hacsak a bíró külön engedélyt nem ad a póráz nélküli keresésre. A kereséshez tetszőleges hosszúságú, de minimum 2 méteres textil, műanyag, vagy bőr póráz használható. A keresés alapvetően pórázon zajlik, de a bíró felajánlhatja a póráz nélküli keresés lehetőségét.

A póráz használható arra, hogy a kutyát elvezessük a terület határától, de nem használható korrekcióra.

1.4 Viselkedési kódex

A Nose Work versenyek jó hangulatú események, amely a kutyák kivételes adottságairól szólnak. A rendezvények alatt minden résztvevőtől elvárt a sportszerű viselkedés és a kölcsönös tisztelet a sporttársak és a szervezők felé.

Amennyiben a gazda durván bánik a kutyájával (fizikai vagy mentális nyomást gyakorol rá), a versenytársakkal, bírókkal vagy a szervezőkkel szemben agresszív, tiszteletlen magatartást mutat vagy ittas állapotban tartózkodik a verseny helyszínén, akkor kizárásra kerül.

2. A keresés általános feltételei

2.1 A keresési terület tulajdonságai

A pálya bármilyen alakú lehet, méretét az ágazat és a szint határozza meg. A pályát nem szükséges lezárni. A terület határait jelölhetik zászlók, bóják, színes ragasztószalag, figyelmeztető szalag, műanyag kerítés, vagy bármely más eszköz, amely világosan jelzi, hogy meddig tart a keresési terület.

A keresés folyamán a kutya és felvezetője szabadon átléphetik a keresési terület határait, amennyiben továbbra is dolgoznak.

Nem szabályos alakja miatt sok keresési terület mérete nem számítható ki egyszerűen. A pálya tervezőjének legjobb tudása szerint kell megközelítenie az adott szint leírásánál szereplő pályaméreteket, de nem elvárás, hogy az minden esetben pontos legyen.

Minden keresési területnek kell, hogy legyen egy startvonala, amelyet a kutya és felvezetője

indulásnál átlép. A startvonal 1-1,5 m hosszú. Ha a felvezető nem lépi át a startvonalat, hibapontot kap.

Az aktív keresési területek egymástól minimum 10 méterre kell legyenek. Mindig legyen vizuális elválasztás a csomagátvizsgálás, az elásott keresés ágazatok és más keresési területek között, hogy a dobozok látványa ne zavarja a kutyákat a másik területen való keresésben.

A felvezető nem érhet hozzá a keresési területen lévő tárgyakhoz, kivéve, ha a bíró erre kifejezett engedélyt ad.

Ha a terület szennyeződött, mindent meg kell tenni eredeti állapotának visszaállítására a következő kutya indítása előtt. Ha egy kutya egy beltéri keresési területen ürít, az érintett terület minden felületét és tárgyát alaposan meg kell tisztítani erre a célra készült speciális tisztítószerrel.

Kültéri keresésnél ürítés esetén az érintett területről minden kis tárgyat, mint például köveket, botokat el kell távolítani, és a talajt erre a célra készült speciális tisztítószerrel le kell fújni.

A terület felszíne biztonságos kell legyen, az esetleges veszélyforrásokat (pl. szilánkok, jeges felszín, stb.) mellőzve.

Ha egy terület vagy tárgy étellel vagy nyállal szennyeződik, az érintett részeket le kell törölni és a nyomokat el kell távolítani. Minden tárolót, amely jelentős mennyiségű étellel vagy nyállal szennyeződött, ki kell cserélni.

A szennyeződések eltávolításán túl arra is figyelni kell, hogy ne legyen látható jele a korábbi jelzéseknek (pl. egy vizes ruhával letörölt kartondoboz esetén a többi dobozt is érdemes áttörölni, hogy egységes legyen).

Amennyiben a keresési területet újra használják a nap folyamán, vagy a szagmintát át kellett helyezni máshova, az eredeti rejtekhely területét át kell törölni vízben oldott fehér ecettel (1 rész ecet, 3 rész víz) és a szagmintát legalább 10 percig az új helyen kell hagyni, mielőtt a következő munka elkezdődik. A bírónak tájékoztatnia kell a versenyzőket (és emlékeztetheti őket a kezdő vonalnál is) az esetlegesen megmaradó szagok miatt az előző rejtekhelyekről. Ezeket a helyeket ragasztószalaggal, vagy matricákkal is érdemes jelölni.

Ha egy szinten belül új rejtekhelyet kell kijelölni, ugyanakkora kihívást jelentő helyet kell találni, mint az eredeti rejtekhely volt.

2.2 A keresési terület környezete

Az aktív keresési terület (ahol a szagmintát elhelyezték) legyen elkülönített, hogy semmi ne zavarja meg a dolgozó kutyát – a 4 szag egyike se legyen a közelben a rejtésen kívül és lehetőség szerint más erős szagok se zavarják a kutyát a munkában (pl. állatfarm vagy étterem a közelben).

Az eseményeken **várakozó terület** kijelölésére is szükség van, ahol a versenyzők várják, hogy sorra kerüljenek. Ez nem lehet a keresési terület határának 20 méteres környezetében. Fontos szempont, hogy a várakozó kutyák ne érezzék a keresendő szagokat és a felvezetők ne lássák és hallják a keresés részleteit.

A nézőket szeretettel várják a versenyeken, de kívülről senki sem segítheti a felvezetőt, vagy fedheti fel a rejtekhelyek hollétét. A nézőknek vigyázniuk kell, hogy semlegesek maradjanak, ne adjanak jeleket a versenyzőknek és ne zavarják a kereső kutya munkáját. A bírók kizárhatják, vagy újraindíthatják azokat a párosokat, ahol úgy ítélik meg, hogy a nézőtérrel segítséget kaptak. A bíró felkérheti a nézőtér elhagyására azokat a nézőket, akik szándékosan, vagy anélkül akadályozzák vagy segítik a versenyzők munkáját.

A nézők nem beszélhetik meg a keresés részleteit azokkal a felvezetőkkel, akik még ezután indulnak. Kizárólag annyit árulhatnak el, hogy melyik páros volt sikeres és melyik nem.

A keresésről készülő fotókat és videókat szintén csak olyan emberekkel oszthatják meg, akik már túl vannak a keresésen vagy nem vesznek részt a versenyen és csak az esemény lezárása után tölthetők fel az internetre. A felvezető keresés közben csak olyan felvételt készíthet, ahol a kamera rögzítve van saját magán (pl. gopro).

A felvezetők csak a saját futamuk után nézhetik a további kereséseket, illetve felvételeket.

A szervezőnek ki kell jelölnie egy **bemelegítő területet** is, ahol az aznapi próbán szereplő minden keresendő szagból egy mintát, és egy mixelt mintát a négy szagból felcímkézett tégelyben el kell helyezni. Ezzel minden páros bemelegíthet a keresés előtt. A bemelegítés párosonként maximum két percig tarthat, hogy mindenkinek legyen lehetősége használni a bemelegítő területet.

A verseny szervezőin kívül senkinél nem lehet a keresendő szagokból a verseny területén és náluk is csak arra az időszakra, amíg azt a megfelelő helyre elviszik. Tréningezni csak a kijelölt bemelegítő területen lehet, az ott található szagmintákkal.

A regisztrációs és adminisztrációs területet a keresési területektől távol, fizikai korlátokkal

elválasztva kell kijelölni. A szervezőknek jól látható módon jelölni kell, hogy mi merre található, hogy véletlenül se tévedjen valaki egy keresési terület közelébe, akár érkezéskor, vagy a mosdók, büfék használatakor.

A kereséseket minden körülmények között megtartják, kivéve a szélsőséges időjárási viszonyokat, melyek esetén a szervezők vagy a bíró lemondhatja a versenyt.

2.3 A szagminták előkészítése, tárolása és elrejtése

A szagmintákhoz 100% pamut vattapamacsok vagy vattapálcikák (fültisztító) használhatóak. Vattapálcika esetén csak papír szárú használható, műanyag és fa nem. A pálcikákat ketté kell vágni, és lerövidíteni, hogy elférjen a tégelyben. A szagminta elkészítéséhez két csepp illóolajat kell közvetlenül a vattára csepegtetni (mindkét csepp ugyanabból az illatból). A tárolásához üveget szükséges használni, mert az illóolajak maró hatásúak, és feloldják a műanyag tartályokat, ezzel megváltoztatva a kémiai összetételt, aminek hatása van a szagmintára.

A szagmintát egy tégelybe kell helyezni, amelyet aztán elrejtenek a pályán. Tégelyenként egy szagminta használható, és egy rejtekhelyen csak egy tégely helyezhető el. A tégely egy kis méretű tároló, amely megakadályozza, hogy a szagminta közvetlen kapcsolatba kerüljön a pályán található bármilyen tárggyal vagy felülettel, de kiengedi a szagot.

Tégely lehet kisebb fém doboz, vagy műanyag tároló lyukakkal. A tégely rögzíthető egy tárgyhoz vagy felülethez ragasztószalaggal, mágnessel vagy bármely más módon, amennyiben az nem károsítja a tárgyat vagy felületet.

Az egy szinten induló párosok számára a szagmintát ugyanazon a helyen kell elhelyezni, kivéve, ha a rejtekhely szennyeződött, vagy a körülmények szükségessé teszik új rejtekhely kijelölését.

Egy versenynapon a különböző szintek versenye előtt a szagmintát át kell helyezni, és legalább 10 percig ott kell hagyni, mielőtt a következő szinten induló első kutya elkezd a munkát.

A rejtekhely soha nem lehet egy olyan tárgyon/tárgyban, amely a pálya határait jelzi (pl. bója, zászló). Ezzel szemben lehet a rejtekhely olyan falon, vagy szerkezeten, amely természetes része a pályának, és felhasználják a terület külső határainak jelölésére. Például egy épület oldala használható a pálya széleként, és rejtekhelyként is.

A bíró felelőssége, hogy a szagminta a kiválasztott rejtekhelyre kerüljön. Elhelyezheti őket személyesen vagy kinevezhet egy szakértő személyt (saját belátása szerint), aki az ő felügyelete alatt elvégzi a feladatot. A rejtekhelyet elhelyező személynek latex, nitril vagy vnyil kesztyűt kell viselnie és nem érhet más tárggyhoz, amíg a kesztyűket le nem vette.

Több rejtés esetén a szagmintáknak minimum 1,5 méterre kell lennie egymástól minden irányban.

2.4 Jelzések

Találat jelzése

Kutya jelzése

Nincs konkrét elvárás, hogy a kutya hogyan jelezze a megtalált szagot. Ideális esetben a jelzés passzív és megmutatja a szag forrását. Kerülendő az azok a jelzés típusok, amelyek kárt tehetnek a területen vagy az eszközökben (pl. kaparás, harapdálás), mert azok súlyos vagy kizárást jelentő hibák lehetnek értékeléskor. A jelzés olyan látványos viselkedésbeli változás kell legyen, hogy az a bíró számára is érzékelhető legyen.

Felvezető jelzése

A felvezető a „találat” szóval jelzi, ha a kutya keresendő szagot talált. Ha a szóbeli jelzés nem lehetséges valamilyen okból, a felvezető megadhat más jelet a bírónak, mint például egy egyértelmű kézjelet.

A bíró feladata megerősíteni, hogy a jelzés jó vagy sem. Amennyiben a kutya egyértelműen jelzi a szag forrását, a bíró megerősíti a felvezető „találat” jelzését. Ha nem egyértelmű, hogy a kutya hol jelez találatot, a bíró „hol?” kérdéssel megkérheti a felvezetőt, hogy mutasson rá a rejtekhelyre. Ha a szagminta vagy annak legerősebb koncentrációja a mutatott terület kb. 25 cm-es környezetében van, akkor a találatot a bíró megerősíti. A bíró „hol” kérdése után a kutyát már nem lehet újra indítani az adott szagnál. Amennyiben a felvezető ezt megpróbálja, azért hibapontot kap és a bíró leállítja.

Nem elérhető rejtekhely esetén a kutya nem fogja tudni a szag pontos forrását megmutatni. Itt az elvárás, hogy a lehető legközelebb jelezzen a rejtekhelyhez. Figyelembe kell venni, hogy itt nem csak a szag pontos helye, hanem azok a helyek is számítanak, ahol a kiáramló szagfoslányok erős koncentrációban vannak jelen. (pl. járatok, vagy különböző hőmérsékletű levegő találkozásánál a szag adott helyeken tömörül)

„Vége” jelzés

A „vége” jelzés azokon a szinteken használatos, ahol több rejtés van (haladó szinttől felfelé minden ágazatban). A felvezetőnek „vége” jelzést kell adnia, amikor minden rejtekhelyet megtaláltak és jeleztek a területen. A vége jelzést követően az időmérést leállítják.

Hibás jelzés

Ha a felvezető hibásan jelez találatot, vagy ad "vége" jelzést, a keresés nem megfelelő minősítéssel véget ér. Ez esetekben a bírónak tájékoztatni kell a felvezetőt a tényleges, illetve kihagyott rejtekhelyről.

A "vége" jelzés elmulasztása előre ismert számú rejtekhelyek esetén hibapontot és a keresési idő maximalizálását, míg ismeretlen számú rejtekhelyek esetén nem megfelelő minősítést von maga után. Ez a szabály akkor lép érvénybe, ha a felvezető elhagyja a keresési területet.

2.5 Jutalmazás és megerősítés

Helyes találat esetén a felvezető megjutalmazhatja a kutyát falattal vagy játékkal. Jutalmazás során a felvezetőnek vigyáznia kell, hogy a keresési terület ne szennyeződjön ételdarabokkal, vagy nyállal, illetve ne okozzanak kárt a területen. Hangot adó játékok nem engedélyezettek.

Jutalomfalat elejtése a keresési területen szennyezésnek számít, függetlenül attól, hogy az étel a rejtekhelyre, a közelébe, vagy attól távolabb esett. Kis mértékű szennyeződés hibaponttal jár, nagyobb mértékű szennyezésnél a bíró nem megfelelő minősítést adhat.

2.6 Zavarások

Adott nehézségi szintek szándékosan elhelyezett zavaró tényezőket is tartalmaznak. Ezek a zavarások nem helyezhetők el egy rejtekhely tetején, vagy egy korábbi rejtekhely helyén. A zavarások nem lehetnek fenyegetőek vagy ijesztőek a kutyák számára. A zavarások célja nem a kutya megijesztése, csupán a figyelmének elterelése, hogy nehezebb legyen a keresésre fókuszálnia.

Tárgy: olyan dolgok, amelyek megjelenésükkel vagy szagukkal felkelthetik a kutya érdeklődését.

Példák: teniszlabda, kutyajáték, kutyafelszerelések, kisebb szobrok, plüss állat, stb.

Étel: emberi fogyasztásra alkalmas ennivalók vagy kutyák számára készült eledel, jutalomfalatok. (A kutyák számára veszélyes eledelket kerüljük, pl. édesítőszer, csokoládé, szőlő, stb.) A zavaró ételeket zárt, kellően nagy dobozban kell elhelyezni, hogy a kutya ne tudja megenni, vagy egyben lenyelni.

Példák: jutalomfalat, táp, keksz, húsipari termékek, sajt, stb.

Hang: bármilyen szokatlan zaj a keresési területen. Lehet folyamatos, vagy helyhez kötött. Utóbbi esetben a hang akkor jelenik meg, ha a kutya az adott részhez ér. A hanghatás szólhat hangfalról vagy előállítható a helyszínen. Fontos, hogy minden kutyánál azonos mértékű

legyen. Példák: taps, csengő, telefoncsörgés, állathangok, fűnyíró, autó, mosógép, stb.

Ember: egy személy, aki jelen van a keresési területen. Ülhet, vagy állhat, kicsit mozoghat is egy helyben. Ránézhet a kutyára, de nem tarthat fenn vele szemkontaktust, ha a kutya figyelme rá irányul. Nem szólalhat meg és nem érhet szándékosan a kutyához.

2.7 Demo kutya

Miután a szagmintákat a keresési területen elhelyezték, egy demo kutya elvégzi a keresést, hogy értékeljék a keresés valódi nehézségét. Ha a demo kutya váratlan nehézségekbe ütközik, a bírónak át kell gondolnia a rejtekhelyek megváltoztatását.

Demo kutya lehet az, aki az adott ágazatban és adott szinten már képzett. A szervezők a bíróval egyeztetve szerveznek demo kutyákat a versenyre. A bíró akár a saját kutyáját is használhatja erre a célra, ha az megfelel a követelményeknek.

Amennyiben bármilyen okból mégsem áll demo kutya rendelkezésre, az első versenyen induló kutya munkája utána fogja a bíró eldönteni, hogy a keresés a tervezettek szerint megfelelő-e. Ha az első kutya váratlan nehézségekbe ütközik és ez alapján a bíró a rejtekhelyek áthelyezése mellett dönt, akkor ez a kutya utolsó indulóként újra elvégzi a keresést.

3. Ágazatok és azok specifikációi

3.1. Csomagátvizsgálás ágazat

A csomagátvizsgálás ágazat azon a munkán alapszik, amikor a keresőkutyák csempészholmi után kutatnak át csomagokat. Az ágazat versenyszámaikat tarthatják kül- vagy beltéren.

A megfelelő csomagok

- teljesen körül kell zárnia a szagmintát (minden oldalról, hogy megakadályozza a tárgy kijutását)
- egy kisebb rés, vagy lyuk kell biztosítsa a szag kiáramlását,
- elsősorban a tárgyak tárolására és szállítására használatos
- eléggé tartós legyen, hogy ne szakadjon, törjön könnyen (minimum mint egy karton doboz)
- néhány példa a megfelelő csomag típusokra: kartondoboz, bőrönd, hátizsák, szerszámoszláda, tároló vödör, hangszertok, táska, katonai zsák, vagy más, a nehézségi szint által meghatározott szagáteresztő csomag. Üveget tartalmazó csomagok nem használhatóak.
- azokon a szinteken, amelyek „különböző csomagokat” határoznak meg, nem

használható ötnél több egyforma csomag

Kartondoboz esetén annak tetejét ne rögzítsük ragasztószalaggal, hogy a hasadékon keresztül a szag ki tudjon jutni. Ha a doboz alján is van hasadék, azt ragasztószalaggal le kell zárni.

Tartalék dobozok szükségesek, az esetlegesen sérült vagy szennyezett dobozok pótlására.

Csomagátvizsgálás - kezdő szint

Ezen a szinten 10 egyforma kartondobozt használunk. Méretüket tekintve, minimum 25 cm hosszúak, és 20 cm szélesek legyenek. Nem lehetnek 7,5 cm-nél alacsonyabbak, és 20 cm-nél magasabbak.

A dobozokat ötösével két párhuzamos sorban helyezzük el a földön, egymással szemben. Az egy sorban lévő dobozok között minimum 30 cm, a sorok között minimum 90 cm távolság legyen. A keresési terület minimum 25 és maximum 40 nm-es lehet.

Az egyik kartondoboz tartalmazza a keresendő szagot, ami ezen a szinten ánizs. A kutyának két perce van megtalálni és jelezni a szagot a felvezető felé. A felvezetőnek jelezni kell a találatot a bíró felé.

Csomagátvizsgálás - haladó szint

Ezen a szinten 15 különböző méretű és típusú csomagot (dobozok és táskák) használunk. A csomagokat vagy ötösével három párhuzamos sorban helyezzük el a földön, egymással szemben, vagy kör, vagy U alakban rakjuk le.

Az egy sorban lévő dobozok között minimum 30 cm kell legyen. Ha a három párhuzamos sor elrendezést választjuk, akkor a sorok között minimum 90 cm távolság legyen. A keresési terület minimum 40 és maximum 60 nm-es lehet.

Két csomag tartalmazza a keresendő szagokat, ami ezen a szinten lehet ánizs és szegfűszeg. Lehet egy ilyen, egy olyan, vagy két egyforma. Egy zavaró tárgyat helyeznek el a keresési területen. A zavaró tárgy lehet egy csomagban, vagy szabadon a területen. Amennyiben csomagba kerül, az nem lehet azonos valamelyik szagot tartalmazó csomaggal. A kutyának két perce van megtalálni és jelezni a szagokat a felvezető felé. A felvezetőnek jeleznie kell mindkét találatot a bíró felé. A második után "vége" jelzéssel jelzi, hogy minden szagot megtaláltak és ezzel megállítja az időmérést.

Csomagátvizsgálás - profi szint

Ezen a szinten 20 különböző méretű és típusú csomagot (dobozok és táskák) használunk.

A csomagokat vagy ötösével négy párhuzamos sorban helyezzük el a földön, egymással szemben, vagy kör, vagy U alakban rakjuk le.

Az egy sorban lévő dobozok között minimum 30 cm kell legyen. Ha a négy párhuzamos sor elrendezést választjuk, akkor a sorok között minimum 90 cm távolság legyen. A keresési terület minimum 60 és maximum 80 nm-es lehet.

Három csomag tartalmazza a keresendő szagokat, ami ezen a szinten lehet ánizs, szegfűszeg vagy ciprus. Lehet bármilyen arányban, 3 egyforma, vagy 2 egyforma és egy eltérő, vagy 3 eltérő. Két zavaró tényező van keresés közben, ami lehet tárgy, étel, vagy hang típusú. A kutyának három perce van megtalálni és jelezni a szagokat a felvezető felé. A felvezetőnek jeleznie kell mindhárom találatot a bíró felé. A harmadik után "vége" jelzéssel jelzi, hogy minden szagot megtaláltak és ezzel megállítja az időmérést.

Csomagátvizsgálás - mester szint

Ezen a szinten 20 különböző méretű és típusú csomagot (dobozok és táskák) használunk.

A csomagokat vagy ötösével négy párhuzamos sorban helyezzük el a földön, egymással szemben, vagy kör, vagy U alakban rakjuk le.

Az egy sorban lévő dobozok között minimum 30 cm kell legyen. Ha a négy párhuzamos sor elrendezést választjuk, akkor a sorok között minimum 90 cm távolság legyen. A keresési terület minimum 60 és maximum 80 nm-es lehet.

A keresendő szagokat egy, kettő, vagy három csomag rejti, ami ezen a szinten lehet ánizs, szegfűszeg, ciprus vagy vetiver. A felvezető nem ismeri az elrejtett szagok pontos számát ezen a szinten. Három zavaró tényező van keresés közben, ami lehet tárgy, étel, hang vagy ember. A kutyának négy perce van megtalálni és jelezni a szagokat a felvezető felé. A felvezetőnek jeleznie kell a találatokat a bíró felé. Amikor úgy véli, hogy nincs több elrejtett szag a területen, a "vége" jelzéssel megállítja az időmérést. Ezen a szinten az időmérő nem figyelmezteti a felvezetőt 30 mp-el az idő letelte előtt, de ő mérheti magának.

CSOMAGÁTVIZSGÁLÁS ÖSSZEFOGLALÓ TÁBLÁZAT

	Kezdő	Haladó	Profi	Mester
Szag	ánizs	ánizs és/vagy szegfűszeg	ánizs és/vagy szegfűszeg és/vagy ciprus	ánizs és/vagy szegfűszeg és/vagy ciprus és/vagy vetiver
Csomagok száma	10	15	20	20
Csomagok típusa	egyforma kartondobozok	különböző méret és típus	különböző méret és típus	különböző méret és típus
Elrendezés	2 sorban, 5-5 doboz párhuzamosan	3 sorban 5-5 csomag, vagy kör, vagy U alakban	4 sorban 5-5 csomag, vagy kör, vagy U alakban	4 sorban 5-5 csomag, vagy kör, vagy U alakban
Csomagok közötti hely	min. 30 cm minden irányba, 90 cm sorok között	min. 30 cm minden irányba, 90 cm sorok között	min. 30 cm minden irányba, 90 cm sorok között	min. 30 cm minden irányba, 90 cm sorok között
Rejtekhelyek száma	1 (ismert)	2 (ismert)	3 (ismert)	1-3 (nem ismert)
Időlimit	2 perc	2 perc	3 perc	4 perc
Zavarások	nincs	1 db tárgy	2 db tárgy/étel/hang	3 db tárgy/étel/hang/ember
Szükséges jelzések	csak találatjelzés	2 találatjelzés és vége jelzés	3 találatjelzés és vége jelzés	találatjelzés(ek) és vége jelzés
A keresési terület mérete	25-40 nm	40-60 nm	60-80 nm	60-80 nm

3.2 Beltéri keresés ágazat

A beltéri keresés során a kutyának egy zárt térben kell megtalálnia az elrejtett szagokat.

A beltéri helyszínnek legyen teteje és négy szilárd fala. Ajtók és ablakok megengedettek, amennyiben zárhatóak (a bíró döntése, hogy be kell-e zárni őket, ugyanis a légáramlatok jelentősen befolyásolhatják a keresést). Beltéri keresésre nem alkalmas területek az árnyékolóval körbevett teraszok, sátrak, stb. A keresés egy szobában, vagy épületben, helyiségben zajlik, (pl. iroda, osztályterem, konyha, fürdőszoba, raktár, lakóautó, stb.). Nem muszáj az egész szobát felhasználni, de ha a szoba egy része nem tartozik a keresési területhez, a határokat egyértelműen jelezni kell. A minimum és maximum időkorlátokat a szabályzat tartalmazza, de az aktuális időlimitet minden szinten a bíró határozza meg.

Beltéri keresés - kezdő szint

A keresendő szag egy szobában, vagy egy helyiségben kijelölt területen van elrejtve, ami minimum 20 és maximum 40 nm. Ezen a szinten ánízs a keresendő szag, amely egy tárgyon, tárgy alatt, vagy tárgyban van elrejtve. Egy rejtekhelyet kell megtalálni, ami elérhető kell legyen és maximum 60 cm magasan lehet a földtől. Itt még nincsenek szándékos zavarások.

A kutya jelzi a szagot a felvezető felé, aki jelzi a bírónak a találatot. A maximum keresési időt a bíró határozza meg, ami 1 és 3 perc között kell legyen.

Beltéri keresés - haladó szint

A keresendő szagok egy szobában, vagy egy helyiségben kijelölt területen vannak elrejtve, ami minimum 40 és maximum 80 nm. Ezen a szinten ánízs és/vagy szegfűszeg a keresendő szag. Két rejtekhelyet kell megtalálni, ami elérhető kell legyen és maximum 90 cm magasan lehet a földtől. Zavarásként egy szándékosan kihelyezett tárgy van a területen.

A kutya jelzi a szagokat a felvezető felé, aki jelzi a bírónak a találatokat, majd vége jelzéssel megállítja az időt. A maximum keresési időt a bíró határozza meg, ami 1 és 3 perc között kell legyen.

Beltéri keresés - profi szint

A keresendő szagok két külön keresési területen vannak elrejtve, egy vagy több szobában, vagy helyiség részekben. A két keresési területet úgy kell kijelölni, hogy az egyikben elrejtett szag ne legyen érezhető a másik területen való keresésnél. Nem elégséges kettéválasztani egy szobát, hogy meglegyen a két keresési terület. A két terület együttesen minimum 80 és maximum 120 nm lehet. A két területen függetlenül zajlik a keresés, külön idő limittel. Ezen a szinten ánízs, szegfűszeg és ciprus a keresendő szag. Összesen három rejtekhely van, de a felvezető nem tudhatja, hogy ebből melyik területre hány esik.

Két rejtekhelynek elérhetőnek kell lennie, és egy sem lehet 120 cm-nél magasabban a földtől.

Két szándékos zavaró tényező van, tárgy, étel vagy hang kategóriákban.

A kutya jelzi a megtalált szagokat a felvezető felé, aki jelzi a bírónak a találatokat, majd vége jelzéssel megállítja az időmérést az adott területen. Ezután a második területen is elvégzik a keresést és "vége" jelzéssel állítják meg az időt. A maximum keresési időt a bíró határozza meg, ami 1 és 3 perc között kell legyen területenként.

Beltéri keresés - mester szint

A keresendő szagok három külön keresési területen vannak elrejtve, egy vagy több szobában, vagy helyiség részekben. A keresési területeket úgy kell kijelölni, hogy az egyikben elrejtett szag ne legyen érezhető a másik területeken való keresésnél. Nem elégséges kettéválasztani egy szobát, hogy két keresési területet kapjunk. A három terület együttesen minimum 100 és maximum 160 nm lehet. A három területen függetlenül zajlik a keresés, külön időlimittel. Ezen a szinten ánizs, szegfűszeg, ciprus és vetiver is lehet a keresendő szag. A felvezető nem tudhatja, hogy területenként hány rejtés van, ez lehet akár 0, 1, 2 vagy 3 (de összesen maximum 6 rejtekhely lehet).

Akárhány rejtés lehet nem elérhető helyen, de egyik sem lehet 150 cm-nél magasabban a földtől. Az egyik keresési terület lehet "üres", azaz rejtekhely nélküli, ha a bíró úgy dönt. Olyan területet nem lehet üresen hagyni, ahol az adott versenyen vagy verseny sorozatban korábban volt már rejtés.

Három szándékos zavaró tényező van, tárgy, étel, hang vagy ember kategóriákban.

A kutya jelzi a megtalált szagokat a felvezető felé, aki jelzi a bírónak a találatokat, majd ha úgy gondolja, hogy az adott területen minden szagot megtaláltak, "vége" jelzéssel megállítja az időt. Ezután a második és harmadik területen is elvégzik a keresést és "vége" jelzéssel állítják meg az időmérést. A maximum keresési időt a bíró határozza meg, ami 1 és 3 perc között kell legyen területenként. Ezen a szinten az időmérő nem figyelmezteti a felvezetőt 30 mp-el az idő letelte előtt, de ő mérheti magának.

BELTÉRI KERESÉS ÖSSZEFOGLALÓ TÁBLÁZAT

	Kezdő	Haladó	Profi	Mester
Szag	ánizs	ánizs és/vagy szegfűszeg	ánizs és/vagy szegfűszeg és/vagy ciprus	ánizs és/vagy szegfűszeg és/vagy ciprus és/vagy vetiver
Rejtekhelyek száma	1 (ismert)	2 (ismert)	3 (ismert)	0-3 területenként, 2-6 szintenként (ismeretlen)
Üres terület	nincs	nincs	nincs	maximum 1
Időlimit	bíró határozza meg, 1-3 perc között	bíró határozza meg, 1-3 perc között	bíró határozza meg, 1-3 perc között területenként	bíró határozza meg, 1-3 perc között területenként
Zavarások	nincs	1 db tárgy	2 db tárgy/étel/hang	3 db tárgy/étel/hang/ember
Szükséges jelzések	csak találatjelzés	2 találatjelzés és vége jelzés	3 találatjelzés és vége jelzés	találatjelzés(ek) és vége jelzés
Rejtekhelyek max. magassága	60 cm	90 cm	120 cm	150 cm
Elérhetőség	csak elérhető	csak elérhető	1 rejtekhely lehet nem elérhető	minden rejtekhely lehet nem elérhető
Keresési terület mérete	20-40 nm	40-80 nm	két terület, összesen 80-120 nm	három terület összesen 100-160 nm

3.3. Kültéri keresés ágazat

A kültéri keresés próbára teszi a kutya képességét, hogy olyan területen találja meg a keresendő szagot, ahol természetes légáramlás van, és olyan zavaró körülmények között, mint a természetes hangok és szagok. A keresési terület lehet fedett területen, de nem lehet kettőnél több szilárd fala. A keresési terület határait világosan jelezni kell. A minimum és maximum időkorlátokat a szabályzat tartalmazza, de az aktuális időlimitet minden szinten a bíró határozza meg.

Kültéri keresés - kezdő szint

A keresendő szag egy kültéren kijelölt területen van elrejtve, ami minimum 40 és maximum 60 nm. Ezen a szinten ánízs a keresendő szag, ami elérhető helyen kell legyen és maximum 60 cm magasan lehet a földtől. Itt még nincsenek szándékos zavarások.

A kutya jelzi a megtalált szagot a felvezető felé, aki jelzi a bírónak a találatot. A maximum keresési időt a bíró határozza meg, ami 2 és 4 perc között kell legyen.

Kültéri keresés - haladó szint

A keresendő szagok egy kültéren kijelölt területen vannak elrejtve, ami minimum 60 és maximum 80 nm. Ezen a szinten ánízs és/vagy szegfűszeg lehet a keresendő szag, ami elérhető helyen kell legyen és maximum 90 cm magasan lehet a földtől. Zavarásként egy szándékosan kihelyezett tárgy van a területen.

A kutya jelzi a megtalált szagokat a felvezető felé, aki jelzi a bírónak a találatokat, majd "vége" jelzéssel megállítja az időmérést. A maximum keresési időt a bíró határozza meg, ami 2 és 4 perc között kell legyen.

Kültéri keresés - profi szint

A keresendő szagok egy kültéren kijelölt területen vannak elrejtve, ami minimum 80 és maximum 140 nm. Ezen a szinten ánízs, szegfűszeg és/vagy ciprus lehet a keresendő szag. Összesen 3 rejtekhely van, amik maximum 120 cm magasan lehetnek a földtől és amiből egy lehet nem elérhető helyen. Két szándékos zavaró tényező van a területen, tárgy, étel vagy hang kategóriákban.

A kutya jelzi a megtalált szagokat a felvezető felé, aki jelzi a bírónak a találatokat, majd "vége" jelzéssel megállítja az időmérést. A maximum keresési időt a bíró határozza meg, ami 3 és 5 perc között kell legyen.

Kültéri keresés - mester szint

A keresendő szagok egy kültéren kijelölt területen vannak elrejtve, ami minimum 100 és maximum 200 nm. Ezen a szinten ánízs, szegfűszeg, ciprus és/vagy vetiver is lehet a keresendő

szag.

A felvezető nem tudhatja, hogy egy, kettő, három, vagy négy rejtekhely van, amelyekből akármennyi lehet elérhetetlen helyen, de mindegyik maximum 150 cm magas lehet.

Három szándékos zavaró tényező van a területen, tárgy, étel, hang vagy ember kategóriákban.

A kutya jelzi a megtalált szagokat a felvezető felé, aki jelzi a bírónak a találatokat, majd ha úgy gondolja, hogy az adott területen minden szagot megtaláltak, "vége" jelzéssel megállítja az időmérést. A maximum keresési időt a bíró határozza meg, ami 3 és 5 perc között kell legyen. Ezen a szinten az időmérő nem figyelmezteti a felvezetőt 30 mp-el az idő letelte előtt, de ő mérheti magának.

KÜLTÉRI KERESÉS ÖSSZEFOGLALÓ TÁBLÁZAT

	Kezdő	Haladó	Profi	Mester
Szag	ánizs	ánizs és/vagy szegfűszeg	ánizs és/vagy szegfűszeg és/vagy ciprus	ánizs és/vagy szegfűszeg és/vagy ciprus és/vagy vetiver
Rejtekhelyek száma	1 (ismert)	2 (ismert)	3 (ismert)	1-4 (ismeretlen)
Időlimit	bíró határozza meg, 2-4 perc között	bíró határozza meg, 2-4 perc között	bíró határozza meg, 3-5 perc között	bíró határozza meg, 3-5 perc között
Zavarások	nincs	1 db tárgy	2 db tárgy/étel/hang	3 db tárgy/étel/hang/ember
Szükséges jelzések	csak találatjelzés	2 találatjelzés, és vége jelzés	3 találatjelzés, és vége jelzés	találatjelzés(ek) és vége jelzés
Rejtekhelyek max. magassága	60 cm	90 cm	120 cm	150 cm
Elérhetőség	csak elérhető	csak elérhető	1 rejtekhely lehet nem elérhető	minden rejtekhely lehet nem elérhető
Keresési terület mérete	40-60 nm	60-80 nm	80-140 nm	100-200 nm

3.4. Elásott keresés ágazat

Az elásott szagok keresése az emberi maradvány kereső kutyák munkáját szimulálja. A keresésnél műanyag dobozokat használnak, amelyek alján van a szag és földdel, homokkal vagy vízzel van borítva. A kutyának meg kell határoznia, hogy mely doboz(ok) rejtik a keresendő szagot. A dobozokat fémráccsal kell letakarni, hogy megakadályozza a kutyát az ásásban. Az elásott keresés kinti és benti területen is megtartható. Ebben az ágazatban a használt dobozoknak kb. 40 cm szélesnek, 28 cm mélynek és 18 cm magasnak kell lennie (5 cm eltérés megengedett), és rendelkezniük kell lezáró füllel. A fémrácsnak kb. 40 cm szélesnek és 25 cm mélynek kell lennie, és úgy kell méretezni, hogy a lezáró füllel rögzíteni lehessen a dobozra.

Homokból csak „játsszótéri homokot”, vízből csak ivóvíz minőségű víz használható. A homokos dobozokhoz használt szagot kb. 5 cm átmérőjű, rozsdamentes acél, kerek, hálós, teatojásba kell tenni. A vizes dobozokhoz használt szagot egy darab átlátszó csőbe kell helyezni, amelyet tapadókorongokkal kell a doboz aljához rögzíteni.

Elásott keresés - kezdő szint

A 6 műanyag dobozt két párhuzamos sorban rakjuk le hármásával, minimum 90 cm távolságban egymástól. A keresési terület minimum 25, maximum 40 nm. Minden dobozt egyformán kell feltölteni annyi homokkal, hogy az eltemetett szagmintát minimum 10 cm homok borítsa. Az egyik dobozban lesz a keresendő szag, ami ezen a szinten ánizs. Még nincsenek szándékos zavarások.

A kutyának 2 perc áll a rendelkezésére, hogy megtalálja és jelezze a felvezetőnek a szagot, aki jelzi a találatot a bírónak.

Elásott keresés - haladó szint

A 8 műanyag dobozt tetszőleges elrendezésben elhelyezzük a keresési területen, minimum 90 cm távolságban egymástól. A keresési terület minimum 40, maximum 60 nm. Minden dobozt egyformán kell feltölteni annyi vízzel, hogy az eltemetett szagmintát minimum 10 cm víz borítsa. Mindegyik doboz alján kell legyen egy szagminta-hordozó edény. Ezekből kettő fog szagot tartalmazni, ami lehet ánizs és/vagy szegfűszeg. Egy zavaró tárgy van a keresési területen.

A kutyának három perc áll a rendelkezésére, hogy megtalálja és jelezze a felvezetőnek a szagokat, aki jelzi a találatokat a bírónak. A felvezető második után “vége” jelzéssel állítja meg az időt.

Elásott keresés - profi szint

A 12 műanyag dobozt tetszőleges elrendezésben elhelyezzük a keresési területen, minimum 90 cm távolságban egymástól. A keresési terület minimum 60, maximum 80 nm. 6 dobozt feltöltünk vízzel és a másik 6 dobozt homokkal. Minden dobozt egyformán kell feltölteni úgy, hogy az eltemetett szagmintát minimum 10 cm víz vagy homok borítsa. A vizes dobozok mindegyikében alul kell legyen egy szagminta-hordozó edény, akár van bennük szag, akár nincs. Összesen három dobozban kell legyen szagminta, ami lehet ánizs, szegfűszeg és/vagy ciprus. Két zavaró tényező van a keresési területen, ami lehet tárgy, étel vagy hang kategóriában. A zavaró tényezők nincsenek elsüllyesztve.

A kutyának 4 perc áll a rendelkezésére, hogy megtalálja és jelezze a felvezetőnek a szagokat, aki jelzi a találatokat a bírónak. A felvezető a harmadik után "vége" jelzéssel állítja meg az időmérést.

Elásott keresés - mester szint

A 16 műanyag dobozt tetszőleges elrendezésben elhelyezzük a keresési területen, minimum 90 cm távolságban egymástól. A keresési terület minimum 60, maximum 80 nm. 8 dobozt feltöltünk vízzel és a másik 8 dobozt homokkal. Minden dobozt egyformán kell feltölteni úgy, hogy az eltemetett szagmintát minimum 10 cm víz vagy homok borítsa. A vizes dobozok mindegyikében alul kell legyen egy szagminta-hordozó edény, akár van bennük szag, akár nincs. A felvezető nem tudhatja előre, hogy 1, 2, 3, vagy 4 dobozban lesz szag elrejtve, ami lehet ánizs, szegfűszeg, ciprus és/vagy vetiver. Három zavaró tényező van a keresési területen, ami lehet tárgy, étel, hang vagy ember kategóriában. A zavaró tényezők nincsenek elsüllyesztve.

A kutyának 5 perc áll a rendelkezésére a keresésre. A kutya jelzi a megtalált szagokat a felvezető felé, aki jelzi a bírónak a találatokat, majd ha úgy gondolja, hogy az adott területen minden szagot megtaláltak, "vége" jelzéssel megállítja az időt. Ezen a szinten az időmérő nem figyelmezteti a felvezetőt 30 mp-el az idő letelte előtt, de ő mérheti magának.

ELÁSOTT KERESÉS ÖSSZEFOGLALÓ TÁBLÁZAT

	Kezdő	Haladó	Profi	Mester
Szag	ánizs	ánizs és/vagy szegfűszeg	ánizs és/vagy szegfűszeg és/vagy ciprus	ánizs és/vagy szegfűszeg és/vagy ciprus és/vagy vetiver
Rejtekhelyek száma	1 (ismert)	2 (ismert)	3 (ismert)	1-4 (nem ismert)
Dobozok száma	6 (homok)	8 (víz)	12 (6 homok, 6 víz)	16 (8 homok, 8 víz)
Elrendezés	3-3 két sorban	bármilyen	bármilyen	bármilyen
Időlimit	2 perc	3 perc	4 perc	5 perc
Mélység	10 cm			
Dobozok közötti hely	minimum 90 cm			
Zavarások	nincs	1 db tárgy	2 db tárgy/étel/hang	3 db tárgy/étel/hang/ ember
Szükséges jelzések	csak találatjelzés	2 találatjelzés, és vége jelzés	3 találatjelzés, és vége jelzés	találatjelzés(ek) és Vége jelzés
A keresési terület mérete	25-40 nm	40-60 nm	60-80 nm	60-80 nm

3.5. Detektív szint

A detektív szint lehetőséget ad arra, hogy egy igazi keresőkutya munkáját lemásolva változatos környezetben (kültéren és beltéren is) ismeretlen számú elrejtett szagot kutassanak fel kedvenceink.

Azok a kutyák indulhatnak detektív szinten, akik valamely ágazatban a mester szintet háromszor sikeresen teljesítették.

Ezen a szinten minden ágazatból előfordulhat feladat. Mind a négy keresendő szag el lehet

rejtve és azok bárhol lehetnek, kültéren, beltéren, csomagban illetve elásva, a minimum 200 és maximum 500 nm területen.

A felvezető nem tudja az elrejtett szagok pontos számát, csak, hogy minimum 5 és maximum 10 rejtekhely lehet Ezekből tetszőleges számú lehet nem elérhető helyen. A magasság tekintetében itt 200 cm a felső határ.

Négy-hat szándékos zavaró tényező lehet a területen, tárgy, étel, hang vagy ember kategóriákban.

A kutya jelzi a megtalált szagokat a felvezető felé, aki jelzi a bírónak a találatokat, majd ha úgy gondolja, hogy minden szagot megtaláltak, "vége" jelzéssel megállítja az időmérést. A maximum keresési időt a bíró határozza meg, ami 7 és 15 perc között kell legyen. Ezen a szinten az időmérő nem figyelmezteti a felvezetőt 30 mp-el az idő letelte előtt, de ő mérheti magának.

DETEKTÍV SZINT ÖSSZEFOGLALÓ TÁBLÁZAT

Szag	ánizs és/vagy szegfűszeg és/vagy ciprus és/vagy vetiver
Rejtekhelyek száma	5-10 (nem ismert)
Időlimit	7-15 perc
Zavarások	4-6 tárgy/étel/hang/ ember
Rejtekhelyek max. magassága	maximum 200 cm
Elérhetőség	minden rejtekhely lehet nem elérhető
Szükséges jelzések	találatjelzések és vége jelzés
A keresési terület mérete	200-500 nm

4. Értékelés - minősítések és hibák

4.1 A kívánatos feladat végrehajtás

A Nose Work sport a kutyák kiemelkedő szaglási képességeire épül. A versenyek során az ideális kereső munka önálló, kitartó és pontos. A kutya a felvezető jelére kezd el keresni és egyértelműen jelzi a szag legerősebb koncentrációját. A felvezető feladata, hogy a kutyát a keresési területen tartsa és ott zavarás nélkül, biztonságosan tudjon dolgozni. Szükség esetén a felvezető átveheti az irányítást, azonban pontozás szempontjából, az önálló munka a kívánatos.

4.2 Minősítések

Megfelelő minősítés

A kereséseket megfelelő vagy nem megfelelő minősítéssel értékelik. Azok a párosok, akik a megadott időn belül megtalálják és jelzik az összes elrejtett szagmintát, anélkül, hogy súlyos vagy kizárást eredményező hibát követnének el, megfelelő minősítést kapnak.

Az enyhe hibák száma nem befolyásolja a keresés minősítését, csak a helyezésekre van hatással.

A bíró annyi enyhe hibapontot ad, ahányszor az adott hiba előfordul a keresés alatt. A hibák száma nem korlátozott.

A hibákat a bíró nem jelzi a keresés alatt. Amennyiben az idő engedi, egy rövid visszajelzést adhat a munka befejezése után.

Nem megfelelő minősítés

Valamely súlyos hiba elkövetése esetén a keresés véget ér és a páros nem megfelelő minősítést kap a munkájára.

Kizárás

A keresésből kizárt párosnak azonnal el kell hagynia a keresési területet.

4.3. Hibatípusok

Enyhe hibák

- a felvezető a bíró jelzése előtt megkezdi a keresést,
- a felvezető nem lépi át a startvonalat a keresés elején,

- túl sok beszéd, ismételt vezényszavak használata,
- a felvezető túlzottan beleavatkozik a kutya munkájába, vagy a kutyának nagyobb segítségre van szüksége a felvezető részéről (például keresésre biztatás, mutogatás)
- a kutya akadályozása a munkában rossz helyezkedéssel vagy póráz használattal,
- a bíró "hol?" kérdése után a felvezető újra akarja indítani a kutyát az adott szag pontosításához,
- egy már megtalált szagmintát a felvezető újra jelez a bíró felé,
- a "vége" jelzés elmulasztása előre ismert számú rejtekhely esetén (emellett a páros munkája maximum idővel lesz rögzítve)
- a felvezető szemmel keresi a szagmintát,
- a felvezető a bíró engedélye nélkül elmozdít egy tárgyat a keresési területen,
- a kutya arrébb lök vagy mozdít egy eszközt, vagy enyhén rámancsol, bökdösi azt,
- a keresési terület enyhe szennyezése (például egy falat leejtése, piszkos-szagos cipővel belépés),
- a póráz engedély nélküli levétele a keresési területen (ha a helyzet úgy kívánja, 10 mp erejéig a póráz a felvezető elengedheti, hogy ne akadályozza a kutyát),
- a kutya beleengedése egy veszélyes szituációba (például: a kutya leeshet, beszorulhat, ráborulhat valami, vagy más módon sérülhet),
- a kutya szájba veszi, bökdösi, nyalogatja, vagy kaparja a szagmintát,
- a zavaró tárggyal a kutya több, mint 5 mp-ig foglalkozik vagy erősebb beavatkozásra van szükség a felvezető részéről, hogy ott hagyja,

Súlyos hibák - nem megfelelő minősítés

- a felvezető hibásan jelez találatot,
- a felvezető „vége” jelzést ad, mielőtt az összes rejtekhelyet megtalálták volna,
- lejár az adott szintre vagy keresési területre meghatározott idő,
- a felvezető a bíró jelzésére nem tudja megmutatni a szagminta helyét (kb. 25 cm-es távolságon belül)
- a "vége" jelzés elmulasztása ismeretlen számú rejtekhelyek esetén (ez a szabály akkor lép érvénybe, ha a felvezető elhagyja a keresési területet),
- a kutya durva vezetése vagy korrigálása,
- a keresési terület drasztikus fizikai megzavarása vagy szennyezése szaggal: például a kutya harapással, kaparással, ráugrással, vagy más módon sérülést okoz a területen vagy az eszközökben, nagy mennyiségű étel kiszórása;

Kizárással járó hibák

- a kutya kikerül a gazda irányítása alól, vagy agresszívan viselkedik, veszélyezteti a környezetét,
- a kutya vagy a felvezető abbahagyja a munkát, vagy zavaróan viselkedik 10 vagy több másodpercig a bíró figyelmeztetése után,
- a kutya ürít (székletet, vizeletet, hányást) a keresési területen,

- a kutya nagyfokú stresszt vagy félelmet mutat,
- a felvezető segítséget kap egy nézőtől, vagy másik felvezetőtől,
- a felvezető bármely okból távozik,
- ésszerű határokon belül a kutya ugathat, hangot adhat keresés közben. Ellenben ha a bíró úgy ítéli meg, hogy a kutya frusztrációból ugat, vagy annyira zavaró, ami zavarja a helyszín további használatát, megintheti a felvezetőt. Ha a felvezető nem képes az intéstől számított 10 másodpercen belül abbahagyni a kutyával a zavaró viselkedést, a párost kizárhatják a keresésből.

Amennyiben a bíró úgy ítéli meg, a keresésből kizárt kutyák folytathatják a versenyzést más keresési területeken, amelybe neveztek őket.

Egyetlen versenyző sem vitathatja a bíró döntését, a bíró döntései véglegesek.

Ha a bíró munkájával szemben kifogás merül fel a szervezők, vagy a résztvevők részéről, akkor arról a HKTKEGYESÜLETET írásban tájékoztatni kell, az info@hktkegyesulet.hu címen.

5. Szintlépés, helyezések, díjazás

Minden kutya kezdő szinten kezdi meg a Nose Work munkáját és a szintek teljesítésével juthat feljebb. Egy szint akkor minősül teljesítettnek, ha azon háromszor megszerzi a megfelelő minősítést. Bármely ágazatban el lehet kezdeni a versenyzést, egymástól függetlenül, akár párhuzamosan is.

Egy szint teljesítése után a kutya alacsonyabb szinteken már csak versenyen kívül, értékelés nélkül indulhat, vagy demo kutyaként (ezt a szervezőkkel kell egyeztetni). Kivéve azokat a versenyeket, melyeket a szervezők nyílt versenyként hirdetnek meg.

Helyezések

A helyezések megállapításánál elsődleges szempont a legkevesebb hiba, majd a keresési idő, azaz a hiba nélkül végzett páros előrébb végez, mint a gyorsabban, de hibával végző páros. Ha az indulók egyenlő számú hibával és idővel végeznek, akkor holtverseny alakul ki.

Díjazás

Minden szinten, minden ágazatban az első három helyezett kerül díjazásra. A verseny végén a díjakat a szervező adja át. A szervező további díjakat is kioszthat, mint például legharmonikusabb páros, stb.

6. Versenyek szervezése

Bármely klub, társaság vagy magánszemély kérhet engedélyt a Hozz ki többet kutyádból Egyesülettől, hogy Nose Work Hungary versenyt szervezhessen. A jóváhagyott versenyek hivatalos versenynek számítanak, és az ilyen versenyeken elért eredmények rögzítésre kerülnek a szervezetenél és a szintlépésbe is beleszámítanak.

A szervező dönti el, hogy milyen ágazatokban és milyen szinteken hirdeti meg adott napon versenyt. Az ágazatok, szintek sorrendjéről is a szervező dönt, de azt előre ki kell írni.

A szervező dönthet úgy, hogy egyes szinteket nyílt versenyként hirdeti meg, amelyre bárki nevezhet, korábbi Nose Work teljesítménytől függetlenül. Azaz akkor is, ha nem teljesítette az alacsonyabb szinteket és akkor is, ha már magasabb szinteken versenyez. A nyílt versenyen szerzett eredmények nem számítanak bele a szintlépésbe és nem kerülnek feljegyzésre.

Lehetősége van továbbá a szervezőknek az itt meghatározott alapokra építve egyéb mókás versenyeket is meghirdetni a sport népszerűsítésének céljából. Ennek részleteit a HKTK Egyesülettel egyeztetni szükséges. Az itt szerzett eredmények nem kerülnek bejegyzésre a teljesítménykönyvbe és nem számítanak hivatalos eredménynek.

Versenykiírás

Minden engedélyezett versenyt ki kell írni hivatalosan 4 héttel a megrendezése előtt. A versenykiírásnak tartalmaznia kell az alábbiakat:

- a versenyt szervező klub vagy szervezet neve
- a pontos helyszín
- a verseny időpontja és nevezési határidők
- a szervezők elérhetősége
- nevezési díj
- a megrendezésre kerülő ágazatok és szintek
- a bírók nevei szintenként és ágazatonként
- versenyzők maximum létszáma
- a HKTK Egyesület elérhetősége (info@hktkegyesulet.hu) panasz esetére

Tüzelés

Amennyiben egy nevezett kutya betüzel a verseny előtt, a részvételi díjat a szervezők visszafizetik, de csak abban az esetben, ha ezt a felvezető a verseny megkezdése előtt legkésőbb 12 órával írásban jelzi a szervezőnek.

A szintek közötti átnevezés

Amennyiben a nevezés lezárása után a kutya egy másik versenyen teljesíti az adott szintet, kérheti a nevezésének átírását magasabb szintre, ha erre van lehetőség.

Időmérés

Minden ágazat minden szintje számára biztosítani kell egy hivatalos időmérőt, aki méri a keresés idejét és közli a bíróval a futamidőt század másodpercnyi pontossággal.

A hivatalos időmérő a keresési idő lejártá előtt 30 másodperccel figyelmeztetést ad minden versenyzőnek a kezdő, haladó és profi szinteken. Mester szinteken már nincs 30 másodperces jelzés.

Az időmérés akkor kezdődik amikor a kutya, vagy a felvezető átlépi a startvonalat.

Az időmérés akkor ér véget, amikor:

- kezdő szinten, amikor a felvezető találatot jelez.
- haladó, profi és mester szinteken, amikor a felvezető „vége” jelzést ad.

Azokon a szinteken, ahol több keresési terület van, minden területen külön időlimit és időmérés van. Az időmérés akkor fejeződik be, amikor a felvezető „vége” jelzést ad. Az első területre vonatkozó időt feljegyzik, amíg a párost átvezetik a következő keresési területre. Ekkor az időmérést újra indítják, és a fenti folyamatot ismétlik minden területen. Minden terület idejét egyenként feljegyzik, majd összesítik.

Amennyiben egy minősítő keresés során az időmérés gondokba ütközik, és videófelvétel sem áll rendelkezésre, a párosnak két lehetősége van: 1. A maximum keresési időt jegyzik fel hivatalos időként abban az osztályban, 2. A páros újratekesheti a keresést utolsó indulóként. Amennyiben a felvezető az újratekés mellett dönt, a rejtekhelyeket át kell helyezni, és 10 percig hagyni leülepedni, mielőtt megkezdik a keresést. A hivatalos eredmény ez esetben a második keresés végeredménye lesz.

7. A bíró feladatai

A Nose Work Hungary versenyeken kizárólag a Hozz ki többet kutyádból Egyesület által delegált bíró bírálhat, az alábbiak figyelembevételével:

- a bíró nem bírálhatja a saját kutyáját illetve a vele egy háztartásban élő kutyákat
- a bíró maximum munkaideje napi 8 óra, amibe beletartoznak az előkészületek, a demo kutya, az adminisztráció, stb.
- bírálati limit maximum 100 nevezés/nap
- egy ágazat egy szintjét egy bíró kell végig bírálja

A felvezetők eligazítása

Minden szint indítása előtt a bíró egy rövid eligazítást tart az indulók részére a keresési terület mellett. Ebben ismerteti, hogy van-e lehetőség póráz nélküli munkára, hány szag van elrejtve (ha ismert az adott szinten a rejtekhelyek száma), a rejtekhelyek megengedett maximum magasságát és a rendelkezésre álló időt. Tájékoztathatja a versenyzőket a zavarások fajtájáról és számáról, de nem mutathatja meg a pontos helyüket. Igény szerint az alapvető szabályokra is emlékeztetheti a felvezetőket. Az eligazítás végén a felvezetők is feltehetik kérdéseiket.

SZÓSZEDET

Elérhető rejtekhely: ami a kutya számára elérhető, azaz az orrával meg tudja érinteni.

Aktív keresési terület: a keresési területet akkor hívjuk aktívnek, ha a szagok már jelen vannak, el vannak rejtve a területen.

Találat: a felvezető ezzel a szóval jelzi, hogy a kutya megtalálta a szagot.

Üres terület: az a keresési terület, ahol nincs jelen szag. A kutyának át kell vizsgálnia és a felvezetőnek "vége" jelzést kell adnia, hogy tovább haladhasson a következő keresési területre.

Szennyeződés: amikor a felvezető vagy a kutya beszennyezi a keresési területet vagy a rejtekhelyet annyira, hogy jelentős időre, a tárgyak cseréjére, vagy a rejtekhely áthelyezésére van szükség, hogy a verseny tovább mehessen.

Demo kutya: egy képzett kereső kutya, aki nincsen nevezve a versenyen az adott szinten, de segít felmérni a bírónak a keresés valós nehézségét. A demo kutya segít a bírónak, hogy lássa, a szag az elvárt módon viselkedik-e, kell-e módosítani a rejtekhelyet a tapasztaltak alapján.

Vége jelzés: a felvezetőnek ezzel a szóval jeleznie kell a bíró felé a keresés végét, amikor úgy véli, hogy már minden rejtekhelyet megtaláltak és jeleztek. Ezzel egyben megállítja az időmérést.

Rejtekhely: arra a helyre utal, ahol a cél szag el van helyezve a keresési területen. A nehézségi szinttől és ágazattól függően akár több rejtekhely is lehet. Minden rejtekhelyet meg kell találni és jelezni, hogy a páros a megfelelő minősítést megszerezze.

Nem elérhető rejtekhely: olyan rejtés, ahol egyetlen kutya sem tudja az orrával elérni a szagmintát.

Jelzés (kutya): egy viselkedés a kutya részéről, amivel jelzi a felvezetőnek, hogy a keresendő szagot megtalálta.

Nem megfelelő minősítés (NM): egy olyan keresés, ahol a páros nem teljesíti az elvárásokat. Például nem talál meg minden rejtekhelyet, vagy rossz helyen jelez a felvezető, lejár az idő.

Megfelelő minősítés (M): megfelelő teljesítmény esetén a felvezető-kutya páros teljesíti az elvárásokat az adott szinten, melyet rögzítenek a kutya eredményeinél és amely beleszámít a címek megszerzésébe.

Keresési terület: az a terület a verseny helyszínén, ahol a keresés és bírálat zajlik.

Regisztrációs és adminisztrációs terület: a keresési területektől távol, fizikai korlátokkal elválasztva kell kijelölni. A szervezőknek jól látható módon jelölni kell, hogy mi merre található, hogy véletlenül se tévedjen valaki egy keresési terület közelébe, akár érkezéskor, vagy a mosdók, büfék használatakor.

Startvonal: egy egyértelműen jelzett határvonal, ami nem hosszabb 1,5 méternél és ami mögött a keresési terület van. A kutyának és a felvezetőnek át kell lépnie a startvonalon, hogy elkezdjék a keresést. Ha ezt elmulasztják, hibapontot kapnak.

Segítő: olyan személy, aki segít a verseny szabályos lebonyolításában. Egyes segítők a keresési területeken dolgoznak, mint a bíró segítői, mások a regisztrációnál, vagy ahol szükség van rájuk.

Keresendő szag: olyan előre meghatározott szag, vagy szagok, amit a kutya az adott szinten keres.